

Til lovforslag nr. L 81. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 20. april 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om Danmarks Evalueringsinstitut

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Dansk Friskoleforening og Danske Civiløkonomer.

Der er af undervisningsministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Undervisningsministeren har over for udvalget oplyst, at det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 2, at evaluering af undervisning på grundskoleniveau (1.-9. klassetrin) på friskoler og private grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler gennemføres efter aftale med skolen. Der kan altså ikke gennemføres en evaluering mod skolens vilje.

Det er et kendetegn for traditionen for lovgivning på friskoleområdet, at den respekterer den enkelte skoles egenart. F.eks. giver den ikke undervisningsministeren adgang til at formulere indholdsmæssige krav til friskolerne eller krav om at følge centrale regler for institutionernes daglige virksomhed, og det er bl. a. på baggrund af denne tradition, at det er fundet væsentligt at fastholde, at friskolernes deltagelse på grundskoleniveau er frivillig.

Bestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 2, er den eneste, som direkte omhandler den frivillige evaluering. Lovforslagets øvrige bestemmelser tager udgangspunkt i den obligatoriske evaluering, som jo langt den største del af Undervisningsministeriets område er omfattet af. Lovforslagets bestemmelser om ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om opfølgning og kvalitetsudvikling, herunder lærerqualifikatio-

ner, samt ministerens ret til at give konkrete påbud, jf. lovforslagets §§ 10 og 11, gælder således ikke for den frivillige evaluering og derfor ikke for friskoleområdet, for så vidt angår grundskoleundervisningen. Pligten til at udlevere oplysninger efter § 12 gælder ligeledes i det omfang, det er nærmere bestemt og defineret i aftalen mellem den frie skole og evalueringsinstituttet.

Men i den aftale om frivillig deltagelse, som indgås mellem skolen og evalueringsinstituttet, jf. § 2, stk. 2, og som ligger til grund for den frivillige deltagelse i en evaluering, kan skolen ud over selve deltagelsen aftale med evalueringsinstituttet, at aftalen også skal indeholde forslag til opfølgning. Skolen kan også lade være og blot indgå en aftale om at ville medvirke i en evaluering.

I spørgsmålet om medvirken eller ikkemedvirken i en evaluering er det vigtigt at gøre opmærksom på, at deltagelse i en evaluering bør opfattes som et tilbud til de frie skoler og deres interessenter dels om at få en uafhængig tilbagemelding om den virksomhed, som den frie skole udfører til brug for egne overvejelser om kvalitetsudviklingen på skolen, dels om at kunne bidrage til den generelle kvalitetsudvikling i uddannelsessystemet med de erfaringer og resultater, som de frie skoler - ofte gennem alternative eller nytænkende undervisningsformer og -metoder - måtte have opnået.

Undervisningsministeriets mulighed for reaktioner over for friskoler, hvis undervisning efter en evaluering ikke viser sig at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, eller hvis undervisningsproget ikke er dansk, vil også efter vedtagelsen af Lov om Danmarks Evalueringsinstitut skulle ske efter reglerne i fri-